

κον εις τὰ πρῶτα τῆς πόλεως γένη' ὄθεν ἀπεφασίσθη ἀμέσως νὰ καταβῶσιν εἰς τὸ στρατόπεδον τὰ τέλη, ἦτοι αἱ ἀρχαὶ αὐταί, ἵνα ἰδοῦσαι ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὰ συμβαίνοντα ἀποφασίσωσι περὶ τοῦ πρακτικοῦ καὶ γενομένου τούτου, ἐπειδὴ τὰ τέλη ἐπέισθησαν. ὅτι οὐδεὶς ὑπῆρχε τρόπος τοῦ νὰ βοηθήσῃ τοὺς ἀποκλεισθέντας, ἐξήτησαν παρὰ τῶν στρατηγῶν τῶν Ἀθηναίων διὰ κήρυκος ἀνακωχὴν, ἵνα κέμψωσιν ἐν τῷ μεταξὺ πρέσβεις εἰς Ἀθήνας καὶ διαπραγματευθῶσι περὶ εἰρήνης.

Ὁ Εὐρυμέδων καὶ ὁ Δημοσθένης ἐδέχθησαν τὴν πρότασιν καὶ συνωμολόγησαν ἀνακωχὴν, ἀλλ' ἐπὶ ὄροις ἐπαχθεστάτοις διὰ τοὺς Πελοποννησίους. Πᾶσαι αἱ τριήρεις οὐ μόνον αἱ εἰς τὸν λιμένα τῆς Πύλου εὐρισκόμεναι ἀλλὰ καὶ εἰς ὄλους τοὺς λοιποὺς λιμένας τῆς Λακωνικῆς, συμποσούμεναι δὲ εἰς 60, παρεδόθησαν εἰς τοὺς Ἀθηναίους, ἵνα ἔχωσιν αὐτὰς μέχρις οὐ ἐπιστρέψωσιν ἐκ τῶν Ἀθηνῶν οἱ πρέσβεις, οἱ δ' Ἀθηναῖοι ἀντὶ τούτου ὑπέσχοντο νὰ ἐπιτρέψωσιν εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους τὴν εἰς τὴν νῆσον εἰσαγωγὴν ὀρισμένου, τινὸς ποσοῦ τροφίμων καθ' ἑκάστην.

Ἡμποροῦμεν νὰ φαντασθῶμεν ὁποῖα κίνησις ἐπεκράτησεν ἐν Ἀθήναις, ὅτε ἔφθασεν αἴφνης εἰς Πειραιᾶ τὸ πλοῖον τὸ κομίσαν ἅμα μὲν τὴν ἀγγελίαν τῶν ἐν Πύλῳ συμβάντων ἅμα δὲ τοὺς πρέσβεις τῶν Λακεδαιμονίων τοὺς ἐλθόντας ἵνα καθυποβάλωσι προτάσεις περὶ εἰρήνης. Ἡ τύχη ἐν τῷ παρόντι πολέμῳ δὲν εἶχε συνηθίσει τοὺς Ἀθηναίους εἰς τοιαῦτα εὐνοίας δείγματα. Ἡ δῆσις τῶν λαμπρῶν κτημάτων τῆς Ἀττικῆς, ὁ λοιμὸς ὁ δεκατεύσας τοὺς κατοίκους αὐτῆς, ἡ ταπείνωσις εἰς ἣν περιῆλθον καθυποβαλόντες ἰκεσίας περὶ εἰρήνης, εἰς ἃς οἱ Σπαριαῖται οὐδεμίαν εἶχον δώσει ἀκρόασιν, ἡ καταστροφή τοῦ ἀρχαιοτάτου καὶ πιστοτάτου αὐτῶν συμμάχου, ἦτοι τῆς πόλεως τῶν Πλαταιῶν, ἡ ἀνάλωσις τοῦ ἀποθεματικοῦ ταμείου, ἡ ἐπανάστασις τῆς Λέσβου, ἐνὸς τῶν ἰσχυροτάτων συμμάχων αὐτῶν, ὅλα ταῦτα ἦσαν συμφοραὶ αἰτινες οὐ μόνον τοὺς συντεοὺς ἀλλὰ καὶ ἅπαντας ἐν γένει τοὺς πολίτας ἠδύνατο νὰ ἐμβάλωσιν εἰς δικαίας ἀνησυχίας περὶ τῆς ἐκβάσεως τοῦ ὀλεθροῦ τούτου ἀγῶνος, ὅτε διὰ μᾶς, ὡς ἐκ θαύματος, ἢ μᾶλλον διὰ τῆς συνέσεως καὶ τῆς τόλμης ἀνδρὸς ἐνός, εἶδον τὰ πράγματα μεταβαλόντα ὄψιν καὶ τοὺς ἀγερώχους Λακεδαιμονίους προσπίπτοντας εἰς τοὺς πόδας αὐτῶν. Ἐπιτηδειότερα περιστάσις ἵνα οὐ μόνον ἐντίμως ἀπαλλαγῶσι τοσοῦτων δεινῶν ἀλλὰ καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς πλειονοῦ θυσίας ἀνακτήσῃ τὴν προτέραν εἰρήνην, εὐημερίαν καὶ ἰσχὴν δὲν ἠδύνατο βεβαίως νὰ δοθῇ καὶ ὅμως οἱ Ἀθηναῖοι ἀπελάκτισαν τὴν περιστάσιν ταύτην καὶ δὲν ἐπέισθησαν νὰ ὠφεληθῶσιν ἐξ αὐτῆς εἰμὴ ἀφοῦ ὑπέκλυσαν εἰς νέας μεγάλας συμφοράς. Ἴνα ἐννοήσωμεν τὴν ἀφροσύνην τὴν ὑπαγορευσάσαν τὴν τοιαύτην τῶν Ἀθηναίων διαγωγὴν, ἀνάγκη νὰ ἐξηγήσωμεν δι' ὀλίγων τὴν βαθμηδὸν ἐπελθοῦσαν ἀλλοίωσιν περὶ τὴν διοίκησιν τῶν ἐσωτερικῶν τῆς πόλεως πραγμάτων.

Εἶδομεν ὅτι, ἀπὸ τῶν τελευταίων ἐνιαυτῶν τῆς ζωῆς τοῦ Περικλέους, ἡ ἰσχύς τῶν εὐπορωτέρων καὶ συντεωτέρων πολιτῶν ἠλαττώθη πολὺ, ἐπεκράτησε δ' ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ δήμου ὁ ὄχλος. Ὁ ὄχλος οὗτος, ἐνόσφ μὲν ἔζη ὁ Περικλῆς, ἐχειραγωγεῖτο ὑπὸ τοῦ μεγάλου τούτου ἀνδρός, ἂν ὄχι πάντοτε, τοῦλάχιστον ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον· ἀλλὰ μετὰ τὸν θάνατον ἐκείνου ἤρχισεν νὰ ἀγεται καὶ φέρεται ὑπὸ ἀνδρῶν οἵτινες οὐ μόνον οὐδεμίαν εἶχον τῶν ἐξαιρέτων αὐτοῦ ἀρετῶν ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλους διάφορον κοινωνικὴν τάξιν ἀνήκον. Διότι εὐθὺς ἐκτοτε ἐπῆλθε καὶ ἕτερα τις μεταβολὴ περὶ τὸν χαρακτῆρα τῶν κυβερνητῶν τῆς πόλεως. Μέχρι τῶν χρόνων τούτων διηύθυνον τὰ τῆς ἐκκλησίας τοῦ δήμου οἱ στρατηγοί, αὐτοὶ καθυποβάλλοντες καὶ συζητοῦντες τὰς κυριωτάτας μάλιστα ἐξωτερικὰς ὑποθέσεις, καὶ αὐτοὶ μετέπειτα ἀναλαμβάνοντες τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐπὶ τῇ

